

Ook wanneer je de wereld met al haar ellende beziet, vallen je steeds weer dergelijke eigenaardigheden op. Vaak vraag je je af, of je er om dient te huilen of te lachen. Nu schijnt mij huilen veel vermoeidender toe dan lachen.

Men heeft naar ik meen zelfs eens uitgerekend, dat je bij het huilen ongeveer 3 maal zoveel spieren gebruikt als bij het lachen, terwijl je bovendien bij huilen nog lichaamsvocht kwijt raakt.

Daarom zeg ik: lach er liever om. Lach b.v. om de situatie bij Lockheed. Het maakt op mij de indruk, dat men in de Usa zo tevreden was over Watergate, dat men er een soort vervolg op wilde maken. Dat was trouwens met "the Godfather" ook het geval.

Het eerste heeft bepaalde mensen vele politieke voordelen opgeleverd. Maar nu hebben zij geen Nixon meer. Mogelijk heeft men daarom gedacht: laten wij nu maar eens een Bernhard nemen.. Waarbij zij volgens mij de zaak toch wat verkeerd begrepen hebben, want zij hebben kennelijk over het hoofd gezien, dat een Bernhard toch iets anders is dan een Nixon. Er is een kwaliteitsverschil: de een was "made in America", de ander is "real dutch quality, made in Germany."

Daardoor verloopt het wat anders, dan men had gehoopt. Maar gelukkig voor die Nederlanders, die op het ogenblik geen Waterpoortschandalen kunnen hebben, is met de beschuldiging van een belangrijk lid van de koninklijke familie het wel mogelijk geworden een rookgordijn te leggen voor het onbenul en onbehagen, dat parlementair ontstond door de noodzaak iets terug te draaien, wat men niet terug wil draaien, omdat men ander mogelijk zichzelf politiek de nek omdraait.

Erger u dus niet al te zeer over deze zaken. Lach er maar eens om. Per slot van rekening is Nederland groot op menig gebied - denk maar eens aan Verolme, Scheveningen en de landbank en dat soort zaken.

Daarbij is toch ook werkelijk heel wat naar de knoppen gegaan. Wanneer u Scheveningen op het ogenblik beziet, lijkt het b.v. wel, of men de ruïnes van de Rijn over heeft geplant naar het scheveningse strand. (x: zo is het....)

Dit doet mij bijna kerks aan. Hopelijk vind ik zo dadelijk een uitspraak, waarop u allen met een van harte gemeend "halleluja" kunt reageren.

Maar goed. Schandalen zijn in deze dagen, om het met een fraaie duitse uitdrukking weer te geven, gefundenes Fressen voor elke politicus. Want een politicus in deze dagen is iemand, die, door de wijze, waarop hij de kaarten van het maximaal haalbare uitspeelt, voortdurend schandalig tekort schiet ten aanzien van alles, wat hij zijn kiezers beloofd heeft, te kort schiet ten aanzien van hetgeen hij als verantwoordelijke in feite zou moeten doen en zo elk schandaal welkom heet, waardoor hij meent 't schandaal van zijn eigen wijze van optreden te kunnen verbloemen.

Men wil 'n schandaal, waarbij men zelf betrokken zou zijn, natuurlijk wel vermijden. In uw land is er nog wel een zekere van der Meyden, maar die maakt zijn eigen schandalen en dit naar ik meen meer in de popseen dan in de politiek.

Mogelijk is het teleurstellend voor u te moeten vernemen, dat dit alles toch ook een geestelijke achtergrond heeft. In

deze dagen moet je als mens een keuze maken en wel tussen het werkelijk belangrijke en de gemakkelijkste weg.

Het zal wel duidelijk zijn, dat bijna een ieder nu nog kiest voor de gemakkelijkste weg. Men wil zekerheid en meent die zo te bereiken.

Trouwens, de mens van heden wil geen risico meer dragen. Hij wil verzekerd zijn tegen alle ongevallen en risico's. Het is nu al zover, dat je een verzekering kunt sluiten, die onmiddellijk in werking treedt, wanneer je verzekeringsmaatschappij niet snel genoeg is met uitbetalen. Overigens bestaat die mogelijkheid niet in Nederland, zover mij bekend is, maar wel in Engeland.

Er zijn veel mensen, die volkomen zekerheid zoeken, omdat zij in feite alle eigen verantwoordelijkheid, activiteit, streven proberen te ontwijken.

Geestelijk gezien is echter een ding vooral belangrijk in de stof: dat je altijd weer geheel konsekvent bent in het nastreven, van hetgeen je innerlijk als juist ervaart.

Zeker, op aarde lijkt elke mens een slachtoffer te worden van het onontkoombare. Ik geef dat graag toe. Maar daaronder zijn heel wat zaken, waaraan je wel gemakkelijk zou kunnen ontkomen, wanneer je je de nodige moeite maar getroost, je lot te veranderen en niet wacht tot anderen dit voor je doen.

Maar ja, de mogelijke oplossingen stelt men meestal niet op prijs. Zo zouden automobilisten, die veel moeite hebben parkeerruimte te vinden en nu de kans lopen veel parkeerbonnen te krijgen, hun probleem op kunnen lossen, door b.v. te gaan lopen of openbaar vervoer te gebruiken. Maar dat willen zij niet. Dus krijgen zij moeilijkheden en parkeerbonnen, die zij onvermijdelijk noemen. Begrijpt U, wat ik bedoel?

Zo zijn er mensen, die op betrekkelijk korte termijn - enkele jaren - de werkeloosheid in uw land geheel op zouden kunnen lossen. Maar zij willen niet. Want door dit te doen zouden zij zichzelf in een situatie begeven, die voor hen meer moeilijkheden brengt en bovendien partijpolitiek enz. bepaalde gevaren voor hen bergt.

Een van de eerste dingen, die zij zouden moeten doen, is een ieder duidelijk maken, dat je niet steeds meer kunt gaan verdienen, tenzij je ook werkelijk steeds meer verdienste hebt t.a.v. de gemeenschap. Je kunt niet voor hetzelfde steeds meer krijgen, omdat je dan voor hetgeen je krijgt steeds minder zult kunnen krijgen.

Geestelijk zie ik ongeveer het zelfde zich ontwikkelen. Heel wat mensen willen graag zo snel mogelijk bewust worden. Er zijn dan ook verschillende instellingen, die bereid zijn u instant bewustwording te leveren in een eenvoudige, maar tamelijk kostbare cursus van 3 weken, beweren zij u bewust te maken. Wel is dan elk jaar nog een herhalingscursus nodig van 3 dagen, die een zelfde bedrag vergt.

U krijgt dan het geheimzinnige woord, waardoor u onmiddellijk in hoger sferen komt - wat je goedkoper bereikt met een fles jenever. U krijgt daarnaast een grote reeks nieuwe termen, die niemand begrijpt behalve dan de op eigen kosten ingewijden, zodat u zeer esoterisch kunt praten.

Maar wat houdt u daaraan over? Alleen maar de illusie, dat je nu meer bent dan een ander. En daarvoor betaal je dan zwaar. Lach er maar eens om. Want per slot van rekening kom je

zo niet werkelijk verder.

Je kunt niet verkrijgen zonder het op de een of andere wijze eerst waard te zijn. Kijk maar eens rond u. Ik vind een van de mooiste denkbeelden die van de mensen, die - buiten uw land b.v. - in een voetbaltoto een paar millioenen winnen. Dergelijke mensen denken nooit iets gehad te hebben, maar nu hebben zij dan eindelijk wat. Met hetgeen zij nu hebben, doen zij zoveel dingen, waaraan zij niets hebben, dat zij binnenkort geheel niets meer over hebben. En dan hebben zij de p... in, omdat zij iets niet meer hebben, waarvan zij niet werkelijk hebben geprofiteerd, toen zij het hadden.

Is dit geen mooi voorbeeld van hetgeen er meestal gebeurt, wanneer je iets voor niets krijgt? Wanneer je geestelijk alles toegeworpen wordt, dan beseft je eerst te laat, wat het in feite was. Maar dan heb je het niet meer. Wat in de menselijke gemeenschap trouwens evenzeer waar blijft.

Nederland is een land, waarin een grote welvaart kan heersen. Maar om die welvaart te doen heersen moet wel een ieder ook bereid blijven zelf alles te doen en alle offers te brengen, die daartoe noodzakelijk blijken.

Wil men geen offers brengen, dan krijg je ten hoogste te maken met de schijnwelvaart, die op het ogenblik wordt verkondigd. En dan gebeuren er vreemde dingen.

Ik heb mij laten vertellen, dat men reeds heeft uitgerekend, dat u in 1980 minder dan 40% van hetgeen u "verdient", zelf uit zult kunnen geven. Vele mensen schijnen dit een schandaal te vinden. Maar wanneer men dit accepteert, dan verdient men toch niet beter?

Wanneer men u dergelijke zaken voorhoudt, lach maar eens en zeg tot jezelf: wanneer ik zo gek ben om mij te laten plukken, heeft het geen zin mij daarover te ergeren of er over te klagen.

Zeg u zelf: wanneer ik geestelijke waarden, waarheden en krachten rond mij zie en dezen alleen maar op een koopje en zonder enige moeite wil verwerven, dan veroorzaakt dit in je leven ten hoogste enkele vreemde effecten, maar daarna is het met de "bewustwording" toch snel afgelopen.

Lach er dan maar eens om, maar lach vooral om jezelf, om je eigen dwaasheid. Want je kunt alleen die dingen wezenlijk bereiken en behouden, waarvoor je met gehele inzet en alle moeite hebt gevochten, terwijl je steeds weer in alle eerlijkheid en oprechtheid zowel tegenover de wereld en zelf in eigen ik de oplossing hebt gezocht voor alle moeilijkheden.

Heel wat mensen zullen mij dit laatste kwalijk nemen. Maar wanneer ik uw wereld zo zie, moet ik mij toch steeds weer afvragen, wat er nu eigenlijk aan de hand is. Waarom? Wel, eens zag je Luns vliegen, nu zie je Kissinger vliegen en wat is het eindresultaat? Vele onderontwikkelde gebieden zien ze nu vliegen.

Hoe dit komt? Omdat al die gebieden steeds weer menen, dat zij er wijzer van kunnen worden, dat zij iets voor niets krijgen. Maar iets voor niets bestaat nog steeds niet. Alles in de kosmos berust uiteindelijk op evenwicht, niet op eenzijdigheid.

Alleen: wie gelooft dit? Zelfs vele huisvrouwen gaan nog steeds naar winkels, waar zij bonnetjes krijgen. Want, zo zeggen

zij, die krijg ik voor niets. Daar verdier ik dus mee. Maar is dit waar? Betaal je die dingen soms niet zelf? Goed. Dan bedriegt men zichzelf dus ook hier en zou men er beter aan doen om te kijken naar de kwaliteit, dan naar de bijgeleverde bonnen.

Er zijn mensen, die klagen, dat het in uw land tegenwoordig zo slecht gaat. Om een voorbeeld te geven: men zegt, dat de nederlandse regenkleding-industrie bijna op zijn achterwerk ligt.

Wanneer dit het geval is, dient men zich eerlijk af te vragen, hoe dit dan wel komt. Misschien is de reden wel, dat men, gezien de vele kosten die men maken moet, niet het product kan leveren, waarvoor de koper de gevraagde prijs ook graag wil betalen.

Voor mij is het duidelijk, dat men, zodra goedkopere regenkleding te krijgen is, die aan de eisen beantwoordt, die men stelt, vele mensen niet in zullen zien, dat zij de gelijkwaardige, maar duurdere of kwalitatief en in afwerking slechtere nederlandse producten moeten kopen, alleen om zo het maken van extra kosten bij de productie mogelijk te maken.

Er zijn mensen, die menen, dat je dan toch de duurdere zaken moet kopen, al was het alleen maar uit solidariteit. Maar dan moet ik toch al weer lachen. Solidariteit betekent over het algemeen: broeder, ga voorwaarts, ik sta achter u. En daar blijven de solidaire mensen dan ook staan, zolang het veilig is. Snapt U het?

Solidariteit betekent in deze dagen gemeenlijk: wij menen van elkaar wijzer te kunnen worden. Blijkt dit niet waar te zijn, dan roept men hartelijk: ga voorwaarts, ik sta achter u. Maar in de praktijk staan de roepers je, zodra er geen gevaar meer is, eerder in de weg.

Ik heb getracht mijn reacties op dergelijke dwaze zaken op een rijtje te zetten. Vergeef mij, wanneer mijn konklusies soms onaardig lijken.

Een vakbond is een bond, waarin men een vak heeft gemaakt van de kunst voor steeds minder werken steeds meer te krijgen.

Er is een pvda in Nederland, die terecht de partij van de arbeid mag heten: zij bezorgt steeds meer mensen steeds meer werk, om te controleren, of wel alles wordt afgedragen door de weinigen, die nog werk verrichten, dat nog werkelijk verdiensten oplevert.

Er is een kvp. Dit is een partij, die progressiever wil zijn dan de pvda, maar dan wel zo orthodox, dat zelfs de paus het goed vindt.

Er is ook nog de droom van een cda, een christelijk politieke samenwerking. Maar wie vliegen elkaar het snelst in de haren? Christenen, die een bijbeltekst tussen hun tanden krijgen.

Nederland is voortdurend bezig met de socialisering van de samenleving. Mij valt op, dat dit voert tot een steeds toenemend aantal a-socialen in die samenleving.

De reden lijkt mij in het volgende te schuilen: zodra de regeerders op hun wijze sociaal zijn, denken de mensen, dat zij hun sociale verplichtingen nu verder wel kunnen geloven.

Steeds meer mensen tonen een grote belangstelling voor het occulte. Volgens mij is de reden, dat het geen tussen mensen in normale taal kan worden uitgedrukt, zo duister wordt uitgedrukt, dat normale dingen voor de gewone mensen niet meer te begrijpen zijn. Zij storten zich dan op het occultisme, omdat zij hier voor zich begrijpelijke en zelfs hanteerbare waarden

menen te vinden.

Soms zeg ik wel eens tot mijzelf: geef eens een definitie van b.v. je visie op Nederland in EEG-verband. Dan associeer ik dit en krijg het beeld van monseigneur Willebrands, die voor- gaat in een cancan. Want de politieke leuze van velen juist in verband hiermede schijnt te zijn: catch as much as you can. Oftewel: pak wat je pakken kunt, vóór het te laat is.

Vraag: Is Nederland dan zo belangrijk. Antwoord: het is zo belangrijk, omdat het politiek steeds weer heel hard schreeuwt zonder werkelijk veel te doen.

Is dit een analogie voor de werkelijkheid. ? M.i. ja. Deze gehele wereld ontleent immers steeds weer zijn schijn van belangrijkheid aan het geschreeuw van enkelen, die zo hard roepen, dat het gezonde verstand van de anderen hierdoor tijde- lijk verdoofd wordt.

Geestelijk gezien hebben allen in deze tijd de kans om tot inwijding te komen. Wat betekent, dat zeer veel mensen op aarde geheel nieuwe inzichten kunnen verkrijgen en een nieuw begrip voor het bestaan kunnen verwerven.

Maar wat is inwijding in deze tijd ? Het is in feite geba- seerd op de ontdekking, dat je het verstandelijk voortdurend weer mis hebt gehad. Want de werkelijkheid is gebaseerd op een harmonie. Maar die harmonie is niet gebaseerd op het voortdurend sparen van alles, maar op een harmonisch samengaan van tegen- gestelde factoren, die, elkaar bestrijdende, toch een eenheid vormen.

Daarom is een harmoniemodel, zoals men dit in uw wereld nu soms nastreeft, niet denkbaar in de werkelijkheid. Een har- moniemodel, waarin alles respect heeft voor alles, zonder enige strijd, betekent eenvoudig, dat alles omkomt, geestelijk zowel als materieel.

Mogelijk meent u dan te moeten kiezen voor polarisatie, of een kontestatiemodel. Want neer komt op een verscherpen van alle tegenstellingen. Maar wanneer je alle tegenstellingen steeds blijft verscherpen, kom je niet meer tot een begrip, waardoor het mogelijk is evenwichtig te leven en te strijden met al, wat rond je is.

Inwijding betekent, dat je harmonisch reageert. Maar het behoeft niet te betekenen, dat je zo met alles je in harmonie gevoelt, dat je zelfs niet meer eet om zo het leven van alle arme diertjes en plantjes te sparen. Het houdt wel in, dat je niet meer eet, dan voor jou nodig is en dat je ook niet boos bent, dat een ander meer eet, omdat die meent meer nodig te hebben.

Inwijding betekent niet, dat je plotseling nog onfeilbaar- der wordt dan de paus - wat nog niet veel zegt natuurlijk. Het betekent wel: een inzicht krijgen, waardoor je een eigen juiste wijze van leven en denken, van innerlijk leven vindt, zonder daarbij aan te nemen, dat dit nu voortaan voor allen evenzeer bepalend zal zijn, of dat de ontdekking, die jij in jezelf hebt gedaan voor allen, evenzeer geldig zullen zijn en blijven.

Maar ik moet uitkijken. Want het is mij opgevallen, dat je in deze dagen de dingen wel eens te eenvoudig kunt stellen. Dan begrijpen de mensen het en lachen er mee. Daarom zou ik het anders moeten formuleren.

De interne absorptie van werkelijkheid, die optreedt in

het kader van de huidige sociostructuren, vooral in deze regio en binnen deze tijdspanne vergt voor inwijding een voortdurende gelijkwaardige aanvaarding van de kontesterenden delen van de geopenbaarde wereld, waaruit wij dan uiteindelijk door een afbuiging van het algemeen gangbare een eigen wijze van voortgaan moeten vinden.

Om met een openbaar persoon te spreken: wij moeten komen tot een ombuiging van het persoonlijk aspect in de vervoersproblematiek om zo te komen tot een meer aan de persoon aangepast openbaar vervoer, dat past binnen de infrastructuur van de verkeersgemeenschap, zodat de maatschappij op basis hiervan kan komen tot een meer gepersonaliseerde sociale samenwerking.

Welk citaat onzinnig aandoet. De spreker had volgens mij dan ook beter kunnen zeggen: De mensen moeten zich met hun vervoersbehoeften beter leren aanpassen aan de mogelijkheden van hun omgeving, zo een betere samenwerking tot standbrengende tussen openbaar en persoonlijk vervoer.

Maar ja, dat kan een ieder zonder meer begrijpen en dus kan een ieder ook zonder meer protesteren. Toen ik zo even citeerde, zag ik bij velen van u een uitstraling van "zoiets heb ik reeds eerder gehoord!" U hebt gelijk. Lees het staatsblad maar, dan krijgt u plenty voorbeelden van deze vorm van taalmishandeling. Ik gaf u slechts een enkel voorbeeld van de wijze, waarop men gewichtig doet door onduidelijk te zijn.

Het jammere is, dat dit ook op geestelijk gebied vaak gebeurt. Wanneer iemand u zegt, dat het informeel theïsme uiteindelijk een nieuwe opvatting van de oddkracht als doordeseming van leven en zielestructuur, waarin ego en daimon zijn opgenomen, aanvaardbaar maakt, zodat men komt tot de erkenning van de juistheid van het panta rhei, zij het in beperkte vorm, zo vraag ik: wat bedoel je in feite?

Men zal eerder begrijpen, wat bedoeld wordt, wanneer je zegt: juist omdat God voor mij geen vaste waarde betekent, maar eerder een vaag begrip vormt, dat ik innerlijk toch als werkelijk beleef, wordt ik mij meer bewust van de krachten, die in mij en al het andere werkzaam zijn en besef deel te zijn van een verandering, die ik mogelijk niet wens, maar waaraan ik mij niet onttrekken kan.

Overigens heb ik u het grootste deel van de redevoering, waaruit ik citeerde, zowel als de uitspraak, die ik daarna aanhaalde, maar bespaard, omdat het volgens mij geen zin heeft u te overstelpen met het onbegrijpelijke.

Indien u waar dan ook, zelfs hier, iemand op een dergelijke wijze hoort betogen, zo heb ik voor u een goede raad: lach er eens om.

Als u iets niet begrijpt, denk eerst twee maal er over na. Vraag een verklaring. Blijft die onbegrijpelijk, lach dan om degenen, die zo spreken. Mogelijk dwingt u hen daarmee zich wat duidelijker uit te drukken.

Daar er onder ons soms sprekers schuilen, die ik van onduidelijkheid en overmatig gebruik van gewichtige woorden niet vrij kan pleiten, kan deze raad zelfs een verlevendiging van uw bijeenkomsten tengevolge hebben. Wanneer u lacht en zij zich dan duidelijk moeten uitdrukken, zal er zowel bij u als bij ons enig gelach zijn, ofschoon dit voor de spreker mogelijk in het begin een hard gelag kan zijn.

Maar het zal er aan beide zijden toe bijdragen, dat men beseft: het is belangrijker elkaar te begrijpen dan elkaar te overdonderen.

Soms denk ik overigens na over zaken, waarbij ik mij af moet gaan vragen, zit dat nu werkelijk zo? Neem b.v. de toestand in Afrika. Ik heb de indruk, dat vele jonge staten hier druk bezig zijn in een algehele verwerping van het westen de resten van de gaven van de blanken op te souperen op een wijze, waaraan zij zelf niets hebben. Dit beperkt de ontwikkeling van de z.g. derde wereld dermate, dat er een zekerheid lijkt te bestaan, dat er altijd arme landen zijn aan wie het westen zijn overproductie op andermans kosten kwijt kan raken.

In de praktijk werkt het trouwens al zo, wat volgens mij een fantastische nieuwe vorm van imperialisme is. Weet u trouwens wel, wat imperialisme is?

Deze term stamt uit de eerste tijd van de auto. Toen hadden alle gesloten wagens een imperiaal. Nu zijn er mensen, die medemensen, die niet goed vooruit komen, wel een eindje mee willen nemen, maar dan niet bij hen in dezelfde ruimte. Daarom zetten zij die mensen dan zolang op het imperiaal. Dat is dan imperialisme in deze dagen.

Wat overigens, al lacht u er gezellig om, dichter bij de werkelijkheid ligt, dan u denkt in uw dagen. Kijk naar uzelf: U bent natuurlijk wel bereid gastarbeiders op te nemen in uw gemeenschap. Deze arme onderontwikkelde mensen hebben toch ook wel enige rechten in onze samenleving, zo spreken velen. Maar dan moeten zij natuurlijk wel leven als Nederlanders, eten als Nederlanders, geloven als Nederlanders en dankbaar zijn voor het voorrecht, hen verleend om hier te werken voor minder dan een Nederlander voor het zelfde werk vraagt.

U lacht nu wat aarzelend. Maar is dat dan niet waar? U bent allen natuurlijk zeer humaan, zolang tenminste anderen aan uw humane voorstellingen beantwoorden. En als zij dit niet doen, laat u hen rustig ten onder gaan tot er een ramp gebeurt, waarop u alsnog middels een girorekening blijk kunt geven van uw humane gevoelens.

O, ik vind het mooi, dat er veel gedaan wordt, wanneer ergens een grote ramp plaats vindt, zoals nu b.v. kort geleden in Guatamala. Maar is het ook mooi te zien, waar dit op uitloopt? Want het komt er uiteindelijk op neer, dat mensen in leven blijven, die anders overleden zouden zijn door honger, uitputting enz., om zo de verdere verdiensten te waarborgen van degenen, die om te beginnen reeds een aardig percentage van de gegeven hulp in eigen zak hebben gestoken.

U vraagt zich dan af, of het zin heeft toch aan dergelijke zaken bij te dragen? Maar natuurlijk wel. Wanneer iemand een brood steelt, en degene, die anders zou verhongeren, toch nog een enkel sneetje daarvan krijgt, moet je dat brood maar geven. Want anders verhungert die ander zeker.

Maar wanneer iemand u vertelt, dat ingezamelde gelden voor een dergelijk doel zonder meer en onaangetast geheel de werkelijke slachtoffers ten goede zal komen, geef ik u de raad, maar even te lachen...

Zeker, het is vaak om te huilen, maar lachen bekomt u beter en huilen verandert ook niets. Ook wanneer u gekonfronteerd wordt met allerhande ideologische geschillen, geef ik u de raad daarom te lachen.

De ervaring leert immers, dat ideologische geschillen groter zijn, naarmate de praktijk van de groepen meer gelijk is. Wanneer b.v. een zeer sociaaldenkende partij in een stad wordt weggemanoevreerd door een partij, die zichzelf zeer socialistisch acht, dan wordt u mogelijk duidelijk, waarom het gaat.

Een socialist is iemand, die sociaal denkt, tot hij aan de macht komt. Dan denkt hij verder technocratisch, waardoor hij voor verdere sociale gevoelens steeds minder aanspreekbaar wordt. Op de duur zal hij dan ook uitgaan van het standpunt, dat alleen hijzelf kan weten, wat sociaal verantwoord is, zodat al degenen, die door hem tot sociaal onverantwoordelijken worden verklaard verdreven worden, heropgevoed worden in kampen of in gekkenhuizen worden verpleegd. Het gevolg is inderdaad een eenheidsmaatschappij, waarin een ieder tevreden is, omdat degene, die niet te vreden is, geen lang leven meer beschoren is.

Iets, wat zich in uw land evengoed af kan gaan spelen als elders. Want leuzen hebben maar zelden met de feiten te maken. Neem b.v. democratie, die hoogeroemde wijze van leven.

Elk land beweert van zichzelf, dat het democratisch is en verandert desnoods de betekenis van het woord, om deze term maar te kunnen gebruiken voor zich.

In de meeste landen blijkt echter democratie meer een demagogische term te zijn. En een demagoog is iemand, die de massa omver kletst om dan verder alles te doen, wat hijzelf wil.

Waaruit blijkt, dat je in uw dagen wel heel goed uit moet kijken om niet in de boot genomen te worden. Lach daarom maar om elke verklaring, die niet door feiten bevestigd wordt, of zelfs maar schijnt te worden.

Ik kom nu nog tot enkele omschrijvingen van begrippen, waarvoor ik dit betoog wat meer ruggegraat tracht te verschaffen. Want ruggegraat moet je hebben. Behalve natuurlijk wanneer je vooruit wilt komen. Dan moet je net doen, of je er geen hebt.

Ik stel: een werkelijk ideaal is een droombeeld, dat je alleen zelf kunt leven en wel door je aan alle daarin gestelde normen te houden.

Een geloof is iets, wat je alleen waar kunt maken door al datgene, wat je gelooft, voortdurend en metterdaad in eigen leven tot uiting te brengen.

Werken voor de gemeenschap kan nooit betekenen, dat je werkt voor de gemeenschap, zonder dat die gemeenschap weet, waaraan je werkt. Je moet altijd trachten dat werk te volbrengen, dat voor de gemeenschap volgens haar eigen besef op een ogenblik belangrijk is, uitgaande van het standpunt, dat de belangrijkheid van allerhande zaken alleen bepaald zal kunnen worden door die delen van de gemeenschap, die direct betrokken zijn bij die zelfde zaken en bij jouw streven.

Wanneer je wilt komen tot een verruiming van menselijke waarden en inzichten, zul je uit moeten gaan van het standpunt, dat niets wat eens gesteld werd, een zekerheid vormt. De voortdurende erkenning van het aantastbaar blijven van elke bestaande stelling - wetenschappelijk, religieus of politologisch - waarborgt een streven zonder verstarring.

Verigens vind ik politicologie een mooi woord. Zeg je: politico, dan zeg je reeds: onlogisch. Politicologie is in feite dus de logica van het onlogische. Politici zullen over deze uitspraak mogelijk boos worden.

Als troost verwijs ik hen naar een nieuwe, zeer populaire taak van deze wetenschap: het politicoliegen.

Ik stel : er kan geen enkel politiek of religieus streven bestaan, dat een rechtvaardiging vormt voor het opleggen van eigen waarden en normen aan anderen. Al, wat je bereikt, geestelijk of anderszins, kun je alleen waarlijk bereiken door uit te gaan van eigen gedrag, eigen begaafdheid en eigen vermogen met dit alles te werken in overeenstemming met eigen geloof of denken.

Wat ons mogelijk ook dichter brengt bij de werkelijkheid van heden. De wereld heeft al enkele rampen te verwerken gekregen in dit jaar, maar er komen er nog meer. Er zijn nog moeilijkheden in de Andesstaten te verwachten, waaronder ook noord Chili valt. Ook Mexico en het zuidwesten van de Usa zullen grotere of kleinere rampen ondergaan en ook Japan heeft nog wel iets te verwachten. In mindere mate zal ook sprake zijn van grote ongelukken of rampen in Indonesië.

Bij dit alles gaat het om natuurverschijnselen, die de mens duidelijk zullen maken, dat hij met al zijn kennis nog niet zo heel veel waard is, zodra de natuur in opstand komt. Men kan ten hoogste iets doen, wanneer men uitgaat van het voorkomen van de ergste gevolgen voor mensen. Je kunt een aardbeving heus wel van te voren voorspellen en de mensen uit de meest bedreigde gebieden evacueren, wanneer je voldoende geld hebt om de kosten te dragen.

Mer besef gelijktijdig dan, dat al die rampen in de natuur erger lijken dan zij in feite zijn, gezien vanuit het geheel van de mensheid tenminste. Maar in de aarde betekent het alleen maar een afreageren van spanningen en een verandering van evenwichten. Zonder dit zou de aarde in een enorme explosie ten ondergaan door opgespaarde spanningen, die uiteindelijk dan gelijktijdig tot uiting gaan komen.

Voor de mensheid geldt iets dergelijks. Ook de mensheid moet een innerlijk evenwicht voortdurend herstellen, om niet aan zichzelf tenn onder te gaan. Maar die processen van ontspanning en verandering kunnen zich zowel in de mens afspelen als door hem in de wereld buiten hen geprojecteerd worden.

Zoeken naar de innerlijke mens en het hierin voortdurend weer herstellen van evenwichtigheid is volgens mij in uw dagen een zeer belangrijke zaak.

Leer elke mens, dat denken onaantastbaar is, maar dat de waarde van gedachten voor een mens alleen te controleren is aan de hand van feiten.

Leer een mens: ik kan nimmer bestaan zonder mijn medemensen. Dan moet ik mijn medemensen beschermen en in stand houden, opdat ikzelf kan blijven voortbestaan.

Leer de mensen van deze dagen bovendien: Zoek nimmer de schuld van anderen aan te tonen of te bewijzen, indien zij dit niet reeds door eigen handelingen hebben gedaan. Zoek voor jezelf echter ook volgens eigen denken en gevoelens elke schuld te vermijden om zo kracht te verwerven, waardoor je de schijn van schuld bij anderen leert doorzien en op werkelijke waarde schatten.

Ten laatste: maak een scheiding tussen mensenliefde, gerechtigheid en maatschappij. Deze drie kunnen niet onder gelijke noemer te samen bestaan in de werkelijkheid.

Naastenliefde betekent, dat je ook een moordenaar lief dient te hebben. Maar het betekent niet, dat je hem de kans moet geven zijn bedrijf voort te zetten, omdat hij dit aangenaam vindt.

Gerechtigheid betekent niet: wreken wat is geschiedt, maar herhalingen voorkomen.

Mensenliefde betekent niet een ieder de kans geven om met vergoedelijkende termen zichzelf te rechtvaardigen, ook wanneer hij in feite tegenover medemensen schuldig is. Het betekent: in een begrip voor deze mens en al, wat hem bewogen heeft, allereerst een zekerheid te scheppen voor de gemeenschap, waarin je leeft.

Daarmede heb ik naar ik meen het meeste wel gezegd: Je moet anders gaan leven en je moet anders gaan denken. Dat weten de meeste mensen ook wel. Alleen wachten zij er allen op, dat eerst alle anderen het doen. Daardoor maakt de feitelijke verandering nog niet veel vooruitgang.

Wel moeten wij een bepaald punt in de gaten houden. Wij moeten veranderen. Ook jullie. Want wanneer de mensen niet veranderen, kunnen jullie binnenkort een nieuwe planeet gaan zoeken om op te inkarneren.

Realiseer u goed, dat je in deze dagen jezelf moet veranderen. Niet een ander, maar jezelf. Besef, dat je voor jezelf vrede moet vinden. Je moogt niet stellen, dat anderen jou vrede moeten geven. Ondanks hetgeen anderen zijn, moet je leren in jezelf vrede te vinden.

Je moogt niet zeggen, dat anderen je de krachten van de geest nu maar eens moeten openbaren, je moet in jezelf je eigen geestelijke krachten vinden, activeren en er mee gaan werken.

En wanneer u dit alles doet en anderen zeggen, dat U gek bent? Lach er eens om. Want zij weten niet beter.

Op het ogenblik is een ieder een dwaas, die ingaat tegen bestaande ontwikkelingen, niet alleen dus degene, die ingaat tegen bestaande belangengroeperingen.

Wees rustig in de ogen van anderen een dwaas, maar vindt in jezelf de vrede, vindt innerlijk de voor jou juiste weg. Want de rampen, de spanningen, de snelle economische veranderingen ook in de nabije toekomst, kunnen uw rust, geluk en vrede van buitenaf waarborgen. Maar wanneer je in jezelf de rust weet te vinden, de vrede, dan vind je ook in jezelf altijd weer het antwoord, dat nodig wordt door veranderingen in de buitenwereld. Dan kunt u om vele zaken lachen, die nu uw leven dreigen te vernietigen, omdat u dan beseft, hoe weinig dergelijke zaken in wezen betekenen.

Je kunt natuurlijk ook de kleine veranderingen in de wereld overschatten, jezelf daarop baseren en stellen, dat deze dingen voor de gehele wereld van werkelijk levensbelang zijn. Maar dan lach ik om U.

Veel van hetgeen men in deze dagen zeer belangrijk acht of als onaanvaardbaar met alle middelen bestrijdt, is niet belangrijk. Zoals het niet belangrijk is, of er nu 100.000, 200.000 of 300.000 werkelozen in uw land zijn. Onverschillig, of zij nu al dan niet structureel worden genoemd.

Waarbij overigens het woord structureel mij de vraag doet stellen, of men doelt op de structuur van de werkeloze, de structuur van de werkeloosheid, of de structuur van de maatschappij.

Volgens mij is het niet belangrijk of een mens werkeloos heet te zijn binnen het kader van de economische verhoudingen. Het is alleen belangrijk, of een mens werkeloos is in het kader van de menselijke verhoudingen.

En je kunt wel degelijk economisch buiten spel staan en juist daardoor menselijk aan belangrijkheid gewinnen. De uiterlijke werkeloosheid is in feite niet belangrijk. Daar kun je om lachen. Want het is zeker niet belangrijk, dat elke mens maatschappelijk passend werk heeft.

Er is een leuze, die luidt: elke mens heeft recht op arbeid. Maar dan moet u toch ook uzelf eens de vraag stellen, hoeveel mensen enthousiast van dit recht gebruik zouden maken, wanneer zij de kans kregen om een andere gelijkwaardige leefwijze te kiezen. Ik denk, dat het de strijders voor werk voor een ieder zwaar tegen zou vallen.

Elk mens heeft recht op waardigheid, dat lijkt mij een betere leuze, dat is volgens mij iets anders. Een mens, die zijn waardigheid verliest, is ongelukkig of dwaas. Hij zal in vele gevallen bovendien gevaarlijk worden, omdat hij anderen hun waardigheid zal proberen te ontnemen, om zo eigen verlies van waardigheid te rechtvaardigen.

Lach om de dwaasheden in de wereld en vergeet niet om uw eigen dwaasheid te lachen. Maar besef wel, dat u, wanneer u in uzelf een beroep doet op eigen krachten en alleen die idealen dient, die uzelf waar kunt maken zonder anderen te dwingen tot veranderingen, die zij niet wensen, in de komende tijd grote en belangrijke innerlijke ontdekkingen zult doen en ook uiterlijk naar ik meen een betere aanpassing zult vinden aan de wereld, waarin u voorlopig nog moet vertoeven.

En al het andere? Lach er maar om. Zelfs wanneer je de krant leest, kun je zelfs lachen. Krantekop: VanderStoel teleurgesteld. Waarom? Ik denk, omdat zij hem verteld hebben, dat hij toch geen fauteuil kan worden.

Aantjes in twijfel. Nu ja, of die K er nu wel of niet voor komt, het blijft toch maar uitgebakken spek.

Nederland in moeilijkheden binnen de EEG. Geen wonder, want men heeft de EEG opgericht vanwege de moeilijkheden. Nu, die heeft men nu dan ook ruimschoots.

Moeilijkheden met IJsland (over de nato?) Dat laatste is nog niet waar, maar men zit wel met de schelvis in de maag, dat is zeker. En zonder dat zitten de IJslanders met niets in hun maag.

Al die dingen zijn, eerlijk en goed bezien, niet veel meer waard dan een glimlach. Of dacht u, dat vissen zich iets gaan aantrekken van een 200-mijlszone? Die sterft heus eerder uit door de rommel, die overal in zee gegooid wordt dan door de overbevissing.

Of dacht u nu, dat het zoveel verschil uitmaakt, of je olie, steenkool stookt, dan wel atoomkracht gebruikt? Wanneer je evenveel energie of meer energie meent nodig te hebben, kun je evengoed beweren: het maakt voor mij verschil uit, of ik in de mestput val met mijn goede pak aan, dit onder de smeerolie smeer, of er brandplekken in krijg. Want in alle gevallen is het gevolg, dat het pak onbruikbaar wordt. Voor de wereld geldt hetzelfde, dus zo heel erg groot zijn dergelijke verschillen zeker niet.

Trouwens: dingen zijn niet zo heel erg belangrijk vanuit een meer geestelijk standpunt. Dan is het enige, wat van werkelijk belang is en blijft, de mens. Want de mens kan alle ongelukken voorkomen, hij kan zelfs alle strijd beëindigen. Maar dan moet hij wel ophouden te zoeken naar eigen belang en meer zoeken naar eigen ideaal in zich, zoeken naar het goede, dat hij zelf nu waar kan gaan maken.

Kommentaar?

x Past het dan de mens niet materialistisch te denken in deze stoffelijke wereld?

- Ik zou daarop willen antwoorden, dat de mens altijd materieel en materialistisch heeft gedacht, zover het zijn zelfbehoud betreft.

Materialistisch in de moderne zin van het woord is de mens echter eerst gaan denken op het ogenblik dat hij vergat, wat hijzelf was en probeerde zijn wezen te identificeren met zijn bezit.

Dit terwijl bezit in feite datgene is, wat een mens steeds weer verliest, altijd verliezen kan en nooit mee kan nemen, wanneer hij de werkelijkheid van het leven in de geest gaat ervaren.

x De zonen van Jakob hebben anders hun broer Jozef al verkocht. Het duurt dus al een tijd.

- Korrektie: het ging hen niet om het geld, maar om hun gevoel van waardigheid. M.a.w.: zij hadden hem desnoods voor niets gegeven. Maar verkopen was natuurlijk iets beter.

De dromen van Jozef waren niet van materieel belang, maar gaven een erkenning van innerlijk vermogen weer. Wanneer een medemens op grond van een nog niet geuit innerlijk vermogen echter voorrechten opeist en krijgt, beweegt hij hierdoor al zijn medemensen tot jalouzie. Wordt de innerlijke kracht geuit, dan is er bij de anderen sprake van haat of een - vaak kruiperig aandoende - bewondering.

Maar in uw dagen benijdt men zijn naaste maar zelden zijn gaven, maar bijna altijd zijn bezit. Overigens zal er ook nu nog wel sprake zijn van nijd tegenover hen, die meer waard zijn aan geestelijke en verstandelijke vermogens. Maar dan blijkt de reden voor deze nijd er voornamelijk in te liggen, dat de be- gaafde nog niet beseft, hoe hij zijn gaven ter beschikking moet stellen aan hen, die mogelijk in dit opzicht zijn minderen zijn zonder zich gelijktijdig een meerwaardigheid in alle opzichten aan te meten.

Jozef kon dit kennelijk niet. Hij was de meesterdromer zegt u? Wie is dan de meestendromer van uw tijd? Jezus misschien?

x Neen. Den Uyl.

- Klopt niet. die man is de nachtmerrie van Nederland.

x Terugkomende op Jozef: het moest zo zijn. Hij moest onderkoning van Egypte worden en uiteindelijk zijn familie weer helpen, toen die geen voedsel meer had.

- Wist Jozef dit? Wisten zijn broers dit? Neen? Dan is het voorgaande volledig van kracht. Indien U wijst op het voorbeschikt zijn en dus gerechtvaardigd zijn van het gebeuren, dan komen wij terecht bij de menselijke manier om nadien de loop der gebeurtenissen zó te rangschikken, dat een goddelijke leiding kenbaar wordt en de rechtvaardiging betekent van zaken, die op de keper beschouwd niet zo fraai waren.

Mogelijk is er sprake van een door God gewilde samenloop van omstandigheden. Maar in ieder geval verdenk ik God er van , dat hij een soort humorist is. Wanneer hij naar de wereld kijkt, lacht hij zich volgens mij zo nu en dan bijna een beroerte, alleen reeds wanneer hij ziet, wat er alles in zijn naam verkondigd wordt. Neem mij niet kwalijk.

Maar indien ik uw redenering volg, dan komt er uit: Ik bewijs mijn God en de macht van mijn God uit een rangschikking van feiten, die, punt één , historisch niet geheel juist en verantwoord is en ten tweede uitleggingen bevat, die niet bewijsbaar zijn of aanvaardbaar te maken zijn, dan juist door de God en diens door u geponeerde ingrijpen en willen.

U zegt in feite: het moest zo zijn, het kon dus niet anders. Ik stel, dat, indien Jozef begrepen had, wat hij werkelijk was en voor zijn broers betekende, hij mogelijk zelf weggetrokken zou zijn en eveneens een hoge plaats ergens bereikt zou hebben , met mogelijk zelfs alle gevolgen, die nu zijn onderkoningschap met zich bracht. En wel zonder de schuld van zijn broers , die hij kennelijk toch zelf uitlokte.

Wij moeten werkelijk met dergelijke zaken voorzichtig zijn. Want wij allen, ik niet uitgesloten, zijn geneigd alle feiten zo te rangschikken, dat zij alles schijnen te bevestigen, wat wij reeds gesteld hebben en wel zonder de feiten in hun eigen en afzonderlijke betekenis te willen bezien.

Wanneer men mij met een dergelijke bewijsvoering aankomt, lach ik een beetje daarom. Wanneer ik een dergelijke bewijsvoering ondanks mijzelf gebruik: lach zo hard u kunt. Dan blijft alles tenminste in het juiste perspectief staan. Lach maar eens. Dat helpt vaak.

Trouwens: wij verwaarlozen in het door u geciteerde verhaal nog al wat. Wij geven weinig aandacht aan de rol van de vader, die kennelijk groot geweest moet zijn. Wij vergeten, dat niet alle broeders van Jozef deel hadden aan deze zaak. Wij zien over het hoofd, dat het plan broedermoord was en eerst later werd gewijzigd. Ten laatste vergeet men m.i. vaak, dat de aanleiding tot de uitbarsting van de broeders niet in de eerste plaats lag in de droom van maan en sterren, die zich voor Jozef bogen, maar in het veelkleurige kleed, dat de vader zijn verwende en voorgetrokken lieveling had gegeven.

Voor mij moogt u het verder uitleggen, zoals u zelf wilt natuurlijk. Maar probeer dan in ieder geval niet te vergeten , dat Jozef op zijn best een verwende verlichte kwal was en dat zijn broers kennelijk ook niet deugden. Want dat zegt veel over het verdere verhaal.

En vergeet ook niet, dat dit verhaal in vele verschillende facetten wijst op de menselijke neiging om alles, wat geestelijk of materieel meer is dan hijzelf, te vernederen of te vernietigen om zo eigen wijze van zijn en eigen bezit te rechtvaardigen en betekenis te geven.

Voorbeelden daarvan kun je ook elders vinden. Denk b.v. aan Gallileo of de wijze, waarop de mensen indertijd tekeer zijn gegaan tegen Pasteur. De konklusie is duidelijk: de nijd tegen het hogere wordt de mens voortdurend ingegeven door hen, die zich minderen gevoelen. Juist daardoor wordt het hogere steeds weer aangetast.

Het is belangrijk, wat de gemeenschap op een ogenblik het meest waardeert. Is dit bezit, dan zal men een ieder, die meer heeft dan men zelve bezit, benijden en aan willen vallen. Zeg je, dat een geloof, openbaring, geestelijke bereiking het hogere vertegenwoordigt, dan zal men degenen, die dezen bezitten, benijden met alle gevolgen van dien.

Het tragische bij dit alles, waarom zelfs ik niet meer kan lachen, is het feit, dat de mens nog steeds niet heeft begrepen, dat anders zijn nog niets zegt over meer of minder zijn. Zoals men niet beseft, dat het erkennen van de hogere waarde van een ander betekent, dat je van deze kunt leren, deel kunt hebben aan zijn krachten enz. zonder daardoor eigen kwaliteiten enz. in de waagschaal te stellen.

Trouwens, u spreekt zoveel over Jozef en ik doe mee. Maar wie is nu de ware Jozef? Wil de echte van de drie soms even opstaan?

Trouwens: de mensen vergeten in deze verhalen en in andere opzichten heel wat, wat voor hun zelfkennis van belang zou kunnen zijn. Zo stelt men vaak, dat alle mensen stammen van Adam en Eva. Men vergeet, dat er ook een geslacht moet zijn van Adam en Lilith. De kinderen van de weduwe en dan doel ik niet op van Nelle.

Want de mens is het product van het geestelijke, door God tot stand gebrachte, de openbaring, maar ook stamt uit het dierlijke in de schepping. Eerst door een erkenning en bewuste samenvoeging van deze beide aspecten kan de mens ooit de waarheid omtrent eigen bestaan leren vinden.

Het zou misschien de moeite waard zijn om je, ook bij elk bijbelverhaal, steeds weer af te vragen: waarom trekken wij uit deze gegevens eigenlijk deze konklusies en geen andere? Want het antwoord is gemeenlijk, dat wij juist de konklusies trekken, die ons in staat stellen te rechtvaardigen, wat wij zijn. Maar wij behoeven niet te rechtvaardigen, wat wij zijn. Wij hebben alleen datgene, wat wij doen, te rechtvaardigen. En dit is alleen mogelijk, wanneer alles, wat wij doen, voortkomt uit ons diepste innerlijk besef en niet voortkomt uit het bestrijden der wereld, maar deel uitmaakt van onze erkenning van eigen werkelijk wezen.

Ten slotte dan nog kort een paar omschrijvingen. Geeft u maar een woord.

J o z e f : degene, die wij bewonderen en zouden willen zijn, maar nooit kunnen worden, omdat zelfs Jozef zichzelf bedonderde.

J a c o b : een man, die zijn verplichting omzette in een strijd en eerst door zijn nederlaag een oplossing vond. Maar deze strijd had hij niet behoeven aan te gaan, wanneer hij zowel zichzelf als de engel, die hij ontmoette, meteen beseft zou hebben, voor hetgeen zij waren.

p r e d i k e r s , zowel van actietoneel, de kunstenaars die een grote boodschap doen: degenen, die anderen voorhouden, wat zij zelf waar zouden willen hebben om zo te kunnen geloven, in hetgeen zij anderen verkondigen, op grond van het geloof, dat die anderen demonstreren daarin. Kortom: mensen, die uitgaan om eigen onzekerheid te verdrijven door het bekeren van anderen.

i d e o l o g e n : mensen, die droombeelden uitvoerig etaleren, zodat hun medemensen de werkelijkheid minder snel zullen beseffen.

g e d a c h t e n : werkingen, waarin wij ons bewust kunnen worden van onszelf, wanneer wij niet zouden denken, dat onze gedachten maar gedachten zijn, waarvan niemand behoeft te weten. Zodat wij menen te kunnen vergeten, wat wij gedacht hebben en kunnen blijven, wat wij zijn door het besef af te wijzen van dat, wat wij werkelijk zouden kunnen zijn.

b e l e v e n i s : datgene, wat je ondergaat, nadat je het zodanig vervormd hebt in eigen besef, dat je aanvaarden kunt, dat je er voor stond, zoals het geval was, dit zonder te beseffen, dat de feitelijke belevenis iets anders is, dan je persoonlijke interpretatie daarvan je voorspiegelt.

g e b o o r t e s t u i p e n v a n h e t b e w u s t z i j n : De illusies, die een mens koestert, omdat hij de werkelijkheid nog niet durft aanvaarden.

l i j d e n : onbegrip voor de werkelijkheid, waarin je leeft plus het onvermogen om te aanvaarden, wat is en zo te komen tot een harmonie, die bepalend is voor al, wat zal komen.

Daarmede beëindig ik mijn betoog, dat hopelijk voor u niet te verward doorkwam. In ieder geval heb ik meer dingen gezegd, die de moeite waard waren dan velen van u begrepen hebben.

En wat die kreten van halleluja enz. betreft: Laat ons hopen, dat de Heer ons de kracht geeft in te zien, hoe dwaas wij zijn, zodat wij door ons streven en zijn Kracht de dwaasheid uiteindelijk zullen kunnen overwinnen.

Daarmede dank ik U voor uw aandacht.

-0-0-0-0-0-

Goeden avond, vrienden.

Dit tweede deel van de bijeenkomst omvat altijd een wat meer esoterische inhoud. Ik zou graag met u een kleine gelijkennis doorspreken, die duidelijk maakt, altans volgens mij, wat bewustzijn, lot, **erkenning** en vooral ook waarheid zijn en hoe wij er toe komen ons eigen velangen de waarheid te beleven, steeds weer frustreren.

Wanneer wij een komputer hebben, zo werkt deze op het z.g. tweetaligstelsel, in zoverre dat de schakelingen steeds reageren in "ja" of "neen".

Wanneer het ja is, is hiermede een feit gegeven. Waar een neen ontstaat, zoekt men verder, tot een antwoord of bevestiging is verkregen. Wat een zeer vereenvoudigde uitleg is van de wijze, waarop een komputer werkt en eveneens niet veel zegt, over hetgeen je met een tweetalig stelsel kunt doen.

Maar wanneer wij denken, geschiedt in de stof ons denken op ongeveer deze wijze. Wij ontvangen een prikkel, een signaal, dat zowel van onszelf kan stammen, als van buitenaf tot ons kan zijn gekomen.

Wij vergelijken nu dit signaal met de inhoud van onze hersenen. Wij zeggen ja of neen. Op het ogenblik, dat wij ja zeggen, activeren wij een herinnering in een hersencel. Waar wij neen zeggen, worden volgende cellen aangesproken enz.

Nu beseffen wij innerlijk de waarheid. Maar er komt een ogenblik, waarop een herinnering, die bij ons als gevolg van

een prikkel opdoemt, voor ons, ondanks de juistheid ervan, onaanvaardbaar is. Er is een bias.

Wij veranderen dan de eerste erkenning van ja in neen. En dat betekent, dat wij dan een ander herinneringsbeeld gaan zoeken, dat toch nog aan de prikkel zal kunnen beantwoorden.

Ons lot wordt op soortgelijke wijze bepaald: Elk moment is een soort node in de tijd. Een punt dus, waarop wij een keuze maken.

Maar dit is geen vrije keuze. Het is weer: ja of neen. Zeggen wij neen, dan blijft de toestand ongeveer gelijk tot wij een volgend punt bereiken en daarop kunnen reageren.

Zeggen wij ja, dan beseffen wij, beleven wij en veranderen wij hierdoor, waarmee het gebeuren eveneens een wijziging, hoe gering mogelijk ook, ondergaat.

Bewustwording is dus een wijzigen van het ik als gevolg van een voortdurend en volgens onze wezensinhoud juist hanteren van de waarden " ja " en " neen ".

Het lot beheersen betekent: beseffen, daarom je de keuze ja of neen maakt op elk punt in het bestaan, waarop voor jou een keuze onvermijdelijk wordt.

Wij zijn in staat als mens en zelfs als geest, al werkt in de geest het systeem enigszins anders, te komen tot een illusiewereld.

Elke illusiewereld ontstaat voor ons door het verwerpen van onze eerste impressie. Wanneer wij een indruk opdoen, is deze nooit bepalend voor de werkelijkheid, dat is wel duidelijk,

Zij geeft alleen onze benadering van die werkelijkheid aan. Maar waar je de werkelijkheid benadert, daar zal een keuze, die je maakt, dichterbij de werkelijkheid liggen:

Zij houdt meer rekening met eigen beleven van krachten, machten en omstandigheden en bezit in veel mindere mate het persoonlijke om niet te zeggen emotioneelgedreven element van verwerping van bepaalde erkenningen.

Ons wereldbeeld zal daardoor duidelijker en juist worden, naarmate wij juist reageren. En dat betekent voor ons voorlopig, dat wij minder van het in ons opkomende verwerpen.

In het noodlot, dat de mens toch altijd weer stuwt, zou je eveneens kunnen stellen: Wij zijn door een reeks van keuzen in het verleden gekomen op het punt, waarop wij nu staan.

Het is lang niet zeker, dat onze keus in het verleden juist is geweest.

Integendeel: wanneer je als mens leeft, moet je mijns inziens aannemen, dat een groot deel van de keuzen, die je maakte in het verleden, z.g. tweede keuzen zijn geweest.

Je hebt dus in het lot wegen ingeslagen, die niet beantwoorden aan de werkelijkheid, die in je is vastgelegd, maar eerder beantwoordden aan een voorstelling, die voor jou volgens je beredenering op het ogenblik van de keuze aanvaardbaarder was.

Wij leven daarom -- en ik meen, dat ik ook dit terecht mag stellen -- grotendeels naast de werkelijkheid en niet in de werkelijkheid.

Want door de plaats, die wij in het bestaan bereiken hebben, zijn wij niet meer in staat de werkelijke krachten als zodanig te beseffen.

Onze keuze is niet meer gebaseerd op de feiten per se, maar

op een benadering van de feiten, die wij voor onszelf en in onszelf in het verleden hebben veroorzaakt.

Dan mag daaruit het volgende worden afgeleid:

De werkelijkheid is, gezien de voorgaande ontwikkeling, die je hebt doorgemaakt, op dit moment niet volledig afleesbaar.

Dientengevolge kan een keuze, zoals je die nu maakt, nimmer volledig aan de werkelijkheid beantwoorden. Maar ook geldt:

In mijn wezen bezit ik een inhoud van herinneringen en ervaringen, waardoor die werkelijkheid wel degelijk benaderd kan worden, al is het alleen maar, omdat in een ver verleden die werkelijkheid de enige weg was, de enige kans tot ervaren en als zodanig bij gebrek aan besefsinhoud ook de enige keuze, die mogelijk was.

Dan zal degene, die bewustzijn en bewustwording nastreeft, bereid moeten zijn steeds weer de eerste keuze, die hij in zich voelt rijzen, als juist te aanvaarden. Hij zal deze als basis van zijn denken en zo mogelijk van zijn handelen moeten nemen.

Daar waar die impuls niet binnen het patroon van je lot, je handelingsmogelijkheden, past, zul je toch trachten dit denkbeeld zoveel mogelijk waar te maken.

Hierdoor keren wij als vanzelf weer terug op ons hoofdspoor, op ons deel van de werkelijkheid.

Zodra wij dit spoor bereiken en de werkelijkheid omtrent de wereld en onszelf kunnen aanvaarden, zal onze keuze ook weer meer bewust en vrijer worden.

Wij voelen ons dan niet meer door een noodlot gedreven, daar wij in staat zijn de feiten te beseffen en op grond van die feiten ook bewust leren reageren binnen onze keuzemogelijkheid.

Dit gaat zo verder. Maar tot het zover is, zullen wij steeds weer moeten trachten onze illusies te beperken. Onze ervaringen en de daarmee gepaardgaande associatieve inhoud van ons wezen zullen wij moeten gebruiken om tot een steeds omvattender en juistere inzicht te komen van onze eigen verwarringen.

Mag ik aannemen, dat dit tot zover begrijpelijk en duidelijk bleef? Dank u. Dan stel ik nu het volgende en wel ter overweging.

Voor mij is dit een waarheid, voor u kan het ten hoogste een mogelijkheid bieden om voorzichtig en vanuit uzelve een juistere associatie t.a.v. de werkelijkheid te zoeken.

Het geheel van de kosmos is kracht. De kracht, die ik ben, is echter afgestemd op zodanige wijze, dat zij niet op het geheel der kosmos, maar slechts op een deel daarvan juist kan reageren.

Als zodanig heeft elke mens en ook elke geest toegang tot een deel van de werkelijkheid en zal daarin voor zich de kracht kunnen vinden, die het geheel van de werkelijkheid bevat.

Ik paraphraseer dit, daar ik meen, dat dit laatste sommigen onder u niet geheel duidelijk is.

Ik stel nogmaals: de kosmos is kracht. Alle sferen zijn een eenheid en daarin is die kracht aanwezig in een bepaalde uiting.

U bent geest. U behoort tot deze geestelijke wereld, die alle sferen omvat. Daarnaast behoort u tot uw eigen stoffelijke wereld.

Wanneer u nu probeert de werkelijkheid te overzien, wordt u daarbij belemmerd en bepaald door uw eigen vermogen, om datgene, wat tot u komt als prikkel, uit de werkelijkheid in beelden en reacties om te zetten.

Daarom kent u nooit het geheel van de werkelijkheid, maar slechts een deel daarvan.

Nu stel ik verder: Wanneer wij niet de geestelijke waarden verwerpen en ook niet de stoffelijke waarden verwerpen, die van ons wezen deel uitmaken - onverschillig of wij als stofmens of als geest leven - zullen wij deel hebben aan de krachten en ook aan de verschijnselen van beide werelden.

Hierdoor zullen wij een contact verwerven met de werkelijkheid, die immers in beide werelden en door de kracht van beide werelden gelijkelijk en gelijkwaardig wordt geopenbaard.

Dit laatste zal misschien verzet oproepen, maar onze waardering voor de geest - omdat geest-zijn onze hoofdwaarde is - betekent nog niet, dat materie minderwaardig is.

Het kan ten hoogste betekenen, dat die materie in ons beleven een minder belangrijke rol behoeft en dient te spelen dan de geestelijke waarde.

Ik voeg hieraan dan toe: Alle uitdrukking, die wij vinden voor de werkelijkheid, is onze uiting van dit besef. Daarom zal elk besef van werkelijkheid, dat wij bezitten, onze persoonlijke harmonie met het geheel bepalen, maar nimmer de inhoud van het geheel.

Ons lot is in feite ons bestaan, de karakteristiek van ons totaalwezen, zoals dit in het geheel van het zijnde een rol speelt, een kracht is en uitdrukking geeft aan dit geheel.

Het geheel is voortdurend werkzaam in het ik. Daardoor zullen wij, ook wanneer wij verkeerd interpreteren, verkeerd beseffen, worden voortgestuwd in de richting, die krachtens de aard van ons wezen voor ons noodzakelijk is.

Dit lot wordt ons noodlot, wanneer wij niet de harmonische waarden en de krachten, die daarin geborgen zijn, beseffen. Op het ogenblik echter, dat wij in harmonie zijn met dit "lot", is het geen noodlot meer.

Het is dan een erkenning van onze eigen harmonie, waar omheen zich niet alleen het gebeuren groepeerd, maar ook al onze ervaring, beleving van het gebeuren tot harmonie vormt voor ons.

Dan stel ik ten laatste: Daar er geen werkelijke grenzen bestaan tussen mij en de werkelijkheid, anders dan in mijn besef aanwezig, zal mijn zoeken naar bewustzijn en werkelijkheid mede in moeten houden een poging om mijzelf naar waarheid te kennen en te waarderen.

Daarnaast zal dit in moeten houden een poging om de wereld onbevooroordeeld te zien en te kennen.

Ten laatste zal ik, in een voortdurend streven om elke indruk en inwerking die ons bereikt, pogen te beleven en te zien als een invloed van die werkelijkheid.

Hiermede immers vinden wij toegang tot alle werelden, waar ons bewustzijn ons een contact met de werkelijkheid toelaat. Wij komen tot besef van de harmonie, die wij vormen met het geheel en als zodanig is het voor ons een weergave van

de kracht van het geheel, ook binnen de beperkingen van ons eigen wezen.

Wij zullen in de ervaring van de werkelijkheid weten, wat wij betekenen daarin en zullen daardoor ook, de vorm en vormbepaaldheid van het lot te buiten gaande, middels de harmonie zowel tot een volledige vervulling van onszelve als een erkennen van onze kosmische bestemming komen.

Het is duidelijk, altans m. i., dat de mens, die in zijn eigen wereld zijn impulsen dient te wantrouwen, omdat zij hem altijd weer conflicten brengen met de wereld rond hem, in zichzelf deze impulsen toch een grote belangrijkheid zal moeten toekennen.

Niet misschien als een directe aanleiding tot de daad, maar dan toch wel als een direct besef van eigen relatie met de werkelijkheid en eigen functie ook in de werkelijkheid.

Je zou verder alle besef van eigen onmacht terzijde moeten leggen. Een ik, dat zichzelf onmachtig gevoelt, ontzegt zichzelf de kracht en inhoud, die rechtens deel zijn van het ego.

Rechtens, daar het als deel van de totaliteit toegang heeft tot alle krachten en waarden van de totaliteit. Ten laatstewil ik nog opmerken:

Daar waar je in jezelf de vrede, de aanvaarding en de vreugde kunt vinden van het werkelijke leven en ego, zul je steeds meer je meester gevoelen van je wereld, ook je geestelijke wereld, wanneer je daarin vertoeft.

Gelijktijdig zul je echter ook meer beseffen, hoe onontkoombaar de noodzaak voor je is alles waar te maken, wat je bent in die kosmos.

Je keuze zal niet altijd overeenstemmen, met hetgeen vroeger of voor anderen aanvaardbaar was of zou zijn. Je keuze lijkt anderen dan een offer te zijn of mogelijk ook een aanmatiging.

Voor jou is het echter alleen een waarmaken, van hetgeen je in de werkelijkheid reeds bent. En daarmee breng je dan de totaliteit tot uiting in je wezen, door je wezen en zo uit je ook de werkelijkheid, die zich mede door jou manifesteert, niet alleen kenbaar voor jezelf, maar ook voor anderen.

Ik hoop, dat dit korte betoog voor u een voldoende aanleiding tot verder overdenken kan vormen. Met de gebruikelijke slotrede beëindig ik mijn bijdrage nu. (denken, eenheid, kracht)

Wanneer het denken de kracht beseft, waaruit het ontstaat, vindt het de eenheid met alle dingen.

Flitsend spel, waarin herinneringen herboren worden tot toekomst, of deze tijd spellen ons de wet der krachten, het zijn in onvergankelijkheid, het zijn in licht, in eenheid zonder spel der machten, gedachten.

Waar zijn zij gegaan? Herinneringen lijken langzaam gestorven, waar het besef van werkelijkheid uitgelijnd werd ingebeteld in ik tot eenheid met bestaan.

Hoe werd het licht, geboren uit een schijn van waan, gegrift tot in het diepste van je wezen? Met flitsen van gedachten is het ontstaan het spel van kracht en macht. Tot eigen zijn geboren, levend naast de werkelijkheid, werd toch het ik tot werkelijkheid geboren door de onontkoombaarheid van licht. (schone woord bekort)

Goeden avond.

d.d. 20 februari 1976

-0-0-0-0-0